

**O altă modalitate de parcurgere a curriculumului școlar
prin activitățile de tip outdoor**

Învățarea în aer liber nu este, și nu ar trebui să fie, un scop în sine, ci ar trebui să fie încorporată într-un Curriculum pentru Excelență. Aceasta trebuie să ofere experiențe de bază copiilor și tinerilor, în mod regulat, în trecerea acestora de la învățământul preșcolar la maturitate.

Un aspect important al educației outdoor este acela că poate contribui la creșterea nivelului de bunăstare al copiilor; pe lângă nevoile de bază ale unei persoane, există și o serie de nevoi la care educația outdoor poate răspunde și anume: nevoia de a fi respectat, nevoia de a fi inclus social, de a fi activ și responsabil, nevoia de a te simți în siguranță.

Derularea de diferite activități în aer liber încurajează copilul să se simtă în largul său, astfel el va fi mult mai deschis, va comunica, își va exprima propriile opinii, se va simți “băgat în seamă” și va simți că deciziile sale contează pentru ceilalți; copiii pot fi consultați cu privire la diferite jocuri sau activități.

Activitățile outdoor permit copilului oportunitatea de a primi diferite sarcini, responsabilități pentru atingerea scopului propus (spre exemplu dacă se optează pentru o activitate de ecologizare, un copil poate primi sarcina de a aduna gunoaie, un altul sarcina de a uda florile, important este însă, ca prin comunicarea cu copilul, educatoarea să-i transmită acestuia sentimentul că prin ceea ce întreprinde el, mediul va fi mai curat, astfel el va conștientiza că are o responsabilitate față de protejarea mediului).

Implicarea în diferite activități sportive, jocuri, plimbări tematice, nu va aduce decât beneficii dezvoltării fizice, psihice ale copilului. Jocul este o caracteristică principală a copilăriei, de aceea este important pentru copii să fie stimulați în mod constant să se joace, să alerge, să participe la diferite activități în mod activ.

Poate cea mai importantă caracteristică a educației outdoor este aceea că este o modalitate de succes de a depăși unele dificultăți ale copilului (psihice, fizice, sociale, emoționale sau economice), astfel încât acesta să fie inclus social, să simtă că aparține unei comunități; se consideră că mediul din interiorul clasei este mai degrabă unul competitiv, în timp ce cel din afara clasei este unul suportiv, care permite copiilor să se exprime, să relaționeze cu ceilalți, să colaboreze.

Un aspect pe care literatura de specialitate îl consideră important în abordarea educației outdoor este că aceasta trebuie să țină cont de această nevoie. Interiorul clasei este mult mai sigur pentru copii, în timp ce mediul exterior implică diferite riscuri și situații neprevăzute care pot avea efect negativ. Educatoarea trebuie să identifice posibilele riscuri care pot să apară și să conceapă un

plan de management al riscului, întrucât este un aspect deosebit de important care i-a făcut pe unii specialiști în domeniu să nege utilitatea utilizării educației outdoor.

Dintre toate formele educației, educația outdoor se pliază cel mai bine cu cea non-formală, întrucât ca și aceasta, educația outdoor se bazează foarte mult pe participarea activă, maximizează procesul de învățare, minimalizând constrângerea specifică școlii. În același timp oferă o utilitate practică imediată cunoștințelor învățate, se desfășoară în contexte diferite având un cadru de învățare și un conținut lejer, folosește metode care stimulează implicarea și participarea, are o structură și o planificare flexibilă. Procesul învățării este orientat spre participant și se bazează pe experiența participanților.

Atât educația non-formală cât și educația outdoor pot fi integrate cu succes în educația formală cu scopul de a maximiza efectele procesului de învățare, tendința actuală este aceea de amplificare a celor două forme, mai ales pentru faptul că încorporate, ele conduc la un sistem educativ mult mai valoros din punct de vedere al calității, produc avantaje pe termen lung, permit acoperirea unei game largi de discipline și cel mai important, actul educațional se adresează în aceeași măsură și celor care o implementează (în speță educatoarelor) și celor care fac obiectul învățării (în speță copiii).

Integrarea educației outdoor în curriculum reprezintă în prezent un aspect important în asigurarea dezvoltării personale a copilului, mai ales pentru că contextul actual.

Exemple practice de integrare a educației outdoor în cadrul activităților cu preșcolarii

Educația outdoor și educarea limbajului

- punerea în scena a unei povești, după ce în prealabil aceasta a fost citită în sala de grupă
- crearea unei povești alegând un obiect din natură (un copac, o floare, etc)
- amenajarea împreună cu copiii a unui loc sau mai multor locuri de citit în aer liber, unde copiii să asculte povești
- identificarea unor elemente naturale cu care preșcolarii pot scrie: pe pământ, pe pietre sau frunze
- organizarea de excursii ABC: Plimbări în natură, căutând obiecte care încep cu literele alfabetului (când zăresc o furnică, copiii o desenează și așează desenul cu furnica sub litera F).

Matematica și educația outdoor

- organizarea de activități în aer liber în care copiii să opereze cu cunoștințe matematice. Copiii adună o gramadă de pietre și apoi le vor compara și vor observa cine are piatra cea mai mare sau piatra cea mai mică, desenează cu creta semnele $<$ $>$ $=$ a pentru a exemplifica. Copiii pot forma cu ajutorul materialelor din natură diferite figuri geometrice, astfel vor învăța într-un mod interactive, măsoară curtea grădiniței sau gradina cu flori cu bețe, pași, într-un mod practic.

- plimbări, căutând diferite culori, forme sau obiecte. Copiii notează (desenează, fotografiază) obiectele găsite. Copiii adună frunze, le sortează pe grămezi diferite (după mărime, formă, etc). Au loc discuții despre modul cum diferite criterii de clasificare duc la diferite distribuiri de grămezi.

Cunoașterea mediului și educația outdoor

- desfășurarea activităților de observare se realizează mai atractiv și mai eficient în mediul natural. Copilul dobândește organizat cunoștințe cu privire plantele și animalele din natură, informații cu privire la mediul înconjurător, la poluare și consecințele acesteia. Valențele educative ale activităților de cunoaștere a mediului pot fi puse în valoare prin: vizite la grădina zoologică, la grădina botanică, plantarea de copaci, flori, grâu, etc.

- participarea copiilor la acțiuni de protecția mediului, drumeții în pădure și construire de căsuțe pentru păsările, fotografierea vietăților din jur (păsări, insecte)

Natura oferă oportunități minunate pentru copii de a crea teorii despre lumea din jurul lor. În fiecare zi vor găsi ceva nou, care provoacă întrebări și îi încurajează să creeze teorii despre ceea ce observă. Cele mai fascinante momente sunt atunci când copiii emit singuri teorii și apoi după mai multe observări în mediul înconjurător își rafinează singuri teoriile și obțin mult mai multe cunoștințe decât dacă le-am oferi noi răspunsurile.

Fenomenele fizico-chimice din natură (ploile, ninsorile, tunetul/fulgerul, vântul, arderea combustibilului, circuitul apei) pot fi observate cu ușurință – copiii vor fi mult mai motivați să învețe având posibilitatea de a observa aceste fenomene – pe de-o parte se urmărește partea teoretică, iar pe de altă parte partea practică, acolo unde este posibil.

Educația pentru societate și educația outdoor

- identificarea și vizitarea unor monumente istorice din localitate sau împrejurimi

- organizarea în curtea grădiniței a unor momente istorice importante – cum ar fi: 1 Decembrie, 24 Ianuarie, 15 ianuarie

Educația artistico-plastică și abilitățile practice oferă posibilitatea manifestării depline a creativității și sensibilității copilului. Desenele, colajele, afișe cu mesaj ecologic constituie o îmbinare a esteticului cu informația științifică. Prin aceste activități capătă valoare artistică unele obiecte realizate din materiale refolosibile.

- realizarea împreună cu copiii a unui calendar de evenimente religioase care să cuprindă activități ce pot fi desfășurate în cadrul acestor evenimente – de exemplu de Crăciun mersul la colindat, punerea în scenă a momentului “Nașterea lui Isus”.

Educație fizică și educația outdoor

Această arie disciplinară se pliază cel mai bine cu acest concept de educație outdoor. Unde altundeva se pot desfășura orele de educație fizică decât în aer liber? Se pot organiza o varietate de activități sportive- tenis, fotbal, volei, handbal, ping-pong, diferite exerciții fizice, baschet - toate acestea

activități contribuie la dezvoltarea fizică și psihică a preșcolarului într-un mod armonios, copiii cu probleme de obezitate vor fi încurajați să ducă un stil de viață sănătos, anumite probleme de sănătate pot fi prevenite printr-o viață activă ce poate fi modelată în timpul orelor de educație fizică.

Educația muzicală

- organizarea de concursuri muzicale în aer liber și participarea împreună cu copiii la concerte, spectacole în acest fel se pot descoperi copiii cu talent muzical, ei pot fi îndrumați spre o carieră în acest domeniu.

Sloganuri tipice activităților de tip outdoor

Distrați-vă!

Cine-i cel mai curajos?

Depășește-ți temerile!

Joacă-te afară!

Haideți în natură!

Să facem câteva activități fizice, etc.

Abordarea activităților în aer liber se bazează în primul rând pe un proces de planificare bine consolidat pornind de la lucrurile care prezintă interes pentru copii. Educația outdoor este diferită de celelalte metode de predare pentru că oferă educatoarei posibilitatea de a identifica diferite probleme de comportament ale copiilor. Observarea modului în care copiii acționează față de activitatea propusă poate fi relevantă pentru identificarea unor probleme de integrare. Fiecare copil trebuie să participe activ, să-și asume responsabilități și să răspundă rolurilor și sarcinilor primite, copiii pasivi, sunt încurajați să se implice, cerând sprijinul celorlalți copii.

Bibliografie:

1. Curriculum pentru învățământul preșcolar, 3-6/7 ani, 2008
2. Site-ul <http://educatie-outdoor.ro/>

**Educatore Mariana SIMION
Liceul Teoretic „Constantin Brătescu” Isaccea**

